

**ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE**

OBMOČNA ENOTA LJUBLJANA

Cankarjeva cesta 10 | 1000 Ljubljana
T 01 24 45 350
E zrsvn.oelj@zrsvn.si | www.zrsvn.si

Številka: 3-III-16/2-O-21/HT
Datum: 10. 02. 2021

**Mestna občina Ljubljana
Mestna uprava
Oddelek za urejanje prostora
Poljanska cesta 28**

1000 Ljubljana

E: glavna.pisarna@ljubljana.si

ZADEVA: Občinski podrobni prostorski načrt 484 Cesta v Sadinjo vas (id. št. v zbirki prostorskih aktov 2206) - mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov in konkretne naravovarstvene smernice

Z vlogo št. 35021-26/2020-9 z dne 06. 01. 2021, ki smo jo prejeli dne 11. 01. 2021, ste naslovni zavod zaprosili za mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe Občinskega podrobnega prostorskega načrta 484 Cesta v Sadinjo vas (v nadaljnjem besedilu: OPPN) na okolje in za izdajo konkretnih naravovarstvenih smernic.

Gradivo prostorskega akta je objavljeno na spletnem informacijskem sistemu pripravljavca <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/urbanizem/prostorski-izvedbeni-akti-v-pripravi/pia/> in obsega:

- Sklep o pripravi občinskega podrobnega prostorskega načrta 484 Cesta v Sadinjo vas z dne 28. 12. 2020,
- Izhodišča za pripravo OPPN 484: Cesta v Sadinjo vas, Ljubljanski urbanistični zavod d.d., Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana, št. projekta 8746, december 2020,
- Obvestilo MOP o dodelitvi identifikacijske številke 2206 v zbirki prostorskih aktov.

Območje OPPN se nahaja v Četrtni skupnosti Sostro in zajema zemljišča v dolini potoka Dobrunjščica med Zadvorskim hribom, Molnikom in Gradiščem ter med naseljema Križavka in Podlipoglav v dolžini približno 4.850 m in obsega z OPN MOL ID določeno območje enote urejanja prostora SO-2899 z namensko rabo PC -površine pomembnejših cest. Območje OPPN obsega naslednje parcele in dele parcel v: katastrski občini Dobrunje: 1653/1, 1657, 1659/1, 1662/3, 1675/5, 1675/9, 1675/10, 1675/11, 1675/12, 1676/3, 1700, 1702, 1707/6, 1707/7, 1707/8, 1707/9, 1711, 1712/1, 1712/2, 1726, 1730/1, 1730/2, 1730/3, 1730/4, 1732, 1733/1, 1744, 1746, 1749/1, 1752/1, 1753/4, 1753/5, 1753/6, 1753/7, 1809/1, 1853/2; katastrski občini Podmolnik: 451/1, 457/3, 457/5, 457/10, 457/11, 457/12, 459/4, 459/5, 459/8, 459/9, 459/12, 459/13, 460, 461, 462, 468, 469, 474/2, 480/5, 508, 510/1, 513/1, 513/2, 517, 519, 520/2, 520/3, 520/6, 520/7, 520/8, 529, 530, 531, 532, 533, 542/1, 542/2, 565/6, 567, 572, 902, 908/2, 908/3, 908/9, 931/1, 931/2, 932; katastrski občini Sostro: 1296/6, 1296/7, 1297/1, 1297/2, 1303, 1315/1, 1315/2, 1363, 1364, 1366/2, 1366/3, 1370, 1371, 1373, 1374, 1375, 1376/1, 1377/1, 1382, 1860/1, 1860/2, 1876/5, 1876/6, 1879/15, 1880/3, 1904, 1919, 1920/1, 1920/2, 1921.

Z OPPN se načrtuje izgradnja nove obvozne ceste mimo naselij Sadinja vas in Podlipoglav, od priključka na Cesto II. grupe odredov na zahodnem delu do navezave na cesto Podlipoglav-Ipavec na skrajnem vzhodnem delu območja obravnave. Nova obvozna cesta je po prometni funkciji povezovalna cesta, njen glavni namen

pa je zagotovitev ustrežnejše cestne navezave kamnoloma Sadinja vas na obstoječe cestno omrežje ter preusmeritev obstoječega tranzitnega motornega prometa mimo naselij Sadinja vas in Podlipoglav. Začetek trase nove obvozne ceste je predviden s priključkom na Cesto II. grupe odredov, v neposredni bližini obstoječega bencinskega servisa Petrol. V nadaljevanju prečka Cesto 13. julija in naprej poteka po robu kmetijskih površin in delno po obstoječi trasi Ceste 13. julija do križanja z Mareško potjo. V nadaljevanju je načrtovana ureditev priključka do kamnoloma. Od tu se cesta nadaljuje do križanja s cesto V Karlovce, do križanja s cesto Podlipoglav-Šentpavel ter v nadaljevanju s cesto Podlipoglav-Repče, ki je predvideno v obliki krožišča. Nato se nadaljuje proti naselju Podlipoglav ter se vzhodno od naselja v novem križišču naveže na obstoječo cesto Podlipoglav-Ipavec.

Nova obvozna cesta je predvidena kot dvopasovnica s simetričnim tipskim prečnim profilom. Vozišče tvorita dva vozna pasova širine 2,75 m, po celotni dolžini trase pa je predvidena ureditev obojestranskih povoznih bankin, širine 1,00 m. Ureditev ločenih površin za kolesarje in pešce ob vozišču ni predvidena.

Na trasi nove obvozne ceste je predvidenih šest prečkanj strug vodotokov, in sicer: prečkanje suhe struge vodotoka na km 0.4+10.00; prečkanje struge vodotoka Gobovšek (pritok potoka Dobrunjščica) na km 1.1+60.00; prečkanje struge vodotoka Gobovšek na km 1.8+00.00; prečkanje struge vodotoka Gobovšek na km 2.2+40.00 oziroma na km 0.0+10.00 – dovozna cesta do kamnoloma Sadinja vas; prečkanje struge pritoka vodotoka Reka na km 3.5+70.00; prečkanje struge vodotoka Reka na km 4.1+90.00. Prečkanje vodotokov se uredi z izgradnjo ustreznega premostitvenega objekta oziroma prepusta.

Za odvajanje padavinske vode s ceste je predvideno kanalizacijsko omrežje za odpadno padavinsko vodo, ki se izteka v odvodne kanale oz. Raskučnik, Dobrunjščico, Gobovšek in Reko ali njihove pritoke. Javno razsvetljavo na novi cesti in na vseh križiščih se uredi tako, da so zagotovljeni svetlobni standardi.

1. KONKRETNE NARAVOVARSTVENE SMERNICE

Smernice izdajamo v skladu s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - ZON-UPB2, 61/06 - Zdru-1, 32/08-odl.US, 8/10 - ZSKZ – B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20; v nadaljevanju: ZON) in na podlagi 119. in 110. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17).

1 Uvod

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo varstvene usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti.

2 Splošni del

Vsebina splošnega dela naravovarstvenih smernic, določena v 98. členu ZON, je prikazana v splošnih naravovarstvenih smernicah na povezavi https://zrsvn-varstvonarave.si/wp-content/uploads/2019/12/2016_04_22_splo%C5%A1ne-prostorske-smernice-ZRSVN_Verzija-1_3.pdf.

3 Posebni del

3.1 Konkretna usmeritve za varstvo posebnega varstvenega območja (območja Natura 2000)

Po pregledu predložene dokumentacije je bilo ugotovljeno, da se OPPN nahaja

- v območju neposrednega in daljinskega vpliva na varovano območje Natura 2000 POO SI 3000291 Ljubljana – Gradaščica – Mali Graben (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 - popr., 39/13 - Odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), ki je v tem območju pomembno za varovanje kvalifikacijske vrste potočni piškurji (*Eudontomyzon spp.*).

Potočni piškur (*Eudontomyzon spp.*) živi v rekah in potokih z naravnimi brežinami ter čisto in s kisikom bogato vodo. Zadržuje se na dnu, zarit v mulj ali mivko, v času drsti se seli na drobno prodnate peščine, kjer odlaga ikre. Drsti se od marca do maja, oziroma ko se temperatura vode dvigne na 7 - 10 °C. Brežine morajo

biti porasle z vegetacijo, ki senči vodotok. Vrsta je ogrožena zaradi regulacij vodotokov in onesnaževanja voda. V sklopu izvedbe premostitev preko vodotokov pričakujemo, da bo prišlo do kaljenja vode in s tem do premeščanja suspendiranih delcev dolvodno po vodotoku Dobrunjščica, kar lahko povzroči negativen vpliv na ugodno stanje potočnih piškurjev in njihovega habitata. Piškurji za svoj življenjski prostor potrebujejo določeno zrnatost sedimenta (mivkasto – peščeni substrat ali kombinacijo drobno zrnatih frakcij substrata). Ob kaljenju vode in spiranju drobnejših delcev se lahko povzroči nalaganje teh na sediment in se s tem spremeni habitat piškurja.

Za varstvo posebnega varstvenega območja (območja Natura 2000) je potrebno upoštevati:

Usmeritve za izdelavo OPPN navedene v Prilogi 2 OPN MOL ID

- V strugo vodotoka se ne sme posegati, razen za potrebe premostitve vodotoka.
- Treba je zagotoviti čim manjše poseganje v obrežno rastje.

Naslednje konkretne usmeritve

- S tehničnimi ukrepi naj se prepreči kaljenje vode dolvodno po Dobrunjščici. Da se prepreči raznašanje delcev ravno v času razmnoževanja piškurjev, naj se gradbena dela, ki vplivajo na kakovost vode izvedejo izven drstitvene sezone piškurjev (sezona traja od marca do maja). V strugo vodotokov naj se ne posega med 1.3. in 31.5.
- Z gradbenimi stroji naj se tudi čim manj dostopa v struge vodotokov. Prednostno naj se dela izvajajo z brežine in ne iz struge.
- Ob izvajanju gradbenih del je treba preprečiti kakršnokoli onesnaževanje vodotoka Dobrunjščica in pritokov (npr. z motornimi tekočinami, cementnim mlekom in ostalimi onesnaževali).
- Odpadne padavinske vode s cestišča naj se prečisti do te mere, da ne poslabšujejo kvalitete vode in da ne vplivajo negativno na ekološko stanje vodotoka Dobrunjščica in pritokov.

3.2 Varstvene usmeritve in priporočila za varstvo habitatnih tipov in habitatov vrst izven območij z naravovarstvenim statusom

Območje trase nove obvozne ceste z okolico predstavlja kmetijsko krajino z gozdnimi površinami, kjer so bile evidentirane zavarovane vrste dvoživk, npr. sekulja (*Rana temporaria*), hribski urh (*Bombina variegata*), planinski pupek (*Mesotriton alpestris*) (Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19). Izvedba načrtovane ceste bo povzročila fragmentacijo v prostoru in trajno izgubo dela habitata zavarovanih vrst dvoživk. Nova cesta namreč predstavlja za živalske vrste novo oviro v prostoru. Med okoljevarstvenimi pogoji v OPN MOL ID, ki izhajajo iz okoljskega poročila, je navedeno »Pri načrtovanju in gradnji ceste je treba omogočiti prehode za živali (dvoživke, sesalci).« Za določitev prehodov za živali je potrebno do izdelave projektne dokumentacije izvesti inventarizacijo dvoživk in njihovih selitvenih poti. V sklopu inventarizacije se opredeli tudi predvidene ukrepe za varna prečkanja dvoživk preko načrtovane ceste, ki se jih vključi v projektno dokumentacijo.

Okoliški gozd in travniki z vodotoki so tudi habitat za zavarovane vrste ptic kot so kanja (*Buteo buteo*), pivka (*Picus canus*), rjavi srakoper (*Lanius collurio*), ptice pevke itd. Izvedba načrtovane ceste bo tudi za ptice povzročila fragmentacijo v prostoru in izgubo dela habitata. Ob preletavanju ptic lahko pride do povečanja trkov ptic z vozili, saj cesta za ptice predstavlja nov objekt v njihovem življenjskem prostoru. Na predmetni cesti bo potekal tudi tovorni promet, ki bo zaradi višine vozil še povečal možnost trkov. Vožnja s tovornimi vozili ima negativen vpliv na ptice tudi z vidika hrupa. Za varstvo ptic je pomembno tudi, da se poseg ne izvaja v obdobju razmnoževanja in gnezdenja ptic.

V bližini načrtovane ceste, v cerkvi Sv. Lenarta je evidentirano zatočišče zavarovane vrste netopirjev, poznega netopirja (*Eptesicus serotinus*) ter v cerkvi Sveti Pavel v Šentpavlu v Sostrem zatočišče malega podkovnjaka (*Rhinolophus hipposideros*). Cerkev predstavlja netopirjem zatočišče, prehranjujejo pa se v okoliških gozdovih in travnikih z vodotoki V sklopu načrtovane ceste je predvidena ureditev razsvetljave. Svetloba pa vpliva na netopirje. Nekatere vrste netopirjev se svetilkam izogibajo in imajo zato podobno težavo kot negativno fototaktične žuželke – njihovo življenjsko okolje se vedno bolj krči. Nekatere vrste netopirjev pa privlači obilje metuljev ob lučeh, a so tam lahek plen plenilcev. Obenem so tudi netopirji zaradi

svetilnk pri svojem lovu veliko bolj uspešni, kot bi bili sicer, zato prispevajo k zmanjševanju števila žuželk, kar dolgoročno seveda pomeni manj hrane za njih same. V skladu z navedenim je pomembno, da se postavi minimalno število svetilk in primeren tip svetilk.

Z izvedbo del se lahko tudi poveča možnost razširjanja invazivnih tujerodnih vrst rastlin (topinambur (*Helianthus tuberosus*), japonski dresnik (*Fallopia japonica*), kanadska zlata rozga (*Solidago canadensis*), žvrklja (*Ambrosia sp.*), itd.). Semena in vegetativni deli rastlin se na gradbišče занесеjo z gradbeno mehanizacijo. Tako obstaja velika verjetnost, da se na prizadetih površinah naselijo invazivne tujerodne vrste, ki se lahko razširijo v okolico, izpodrivajo avtohtone habitatne tipe in s tem spreminjajo ekosistem. Zato je potrebno preprečiti razrast teh rastlin in ob pojavu teh vrst izvesti vse potrebne ukrepe za njihovo zatiranje in popolno odstranitev.

Skladno z okoljevarstvenimi pogoji iz OPN MOL ID podajamo sledeče usmeritve:

- Izvede naj se inventarizacijo dvoživk. Popiše naj se habitate, mrestišča dvoživk in vrste dvoživk v vplivnem pasu 1000 m na vsako stran načrtovane ceste. Opredeli naj se selitvene poti, ki prečkajo območje načrtovane ceste. Preveri naj se tudi poveze dvoživk na obstoječi cesti od Križavke do Podlipoglava. Glede na vrste dvoživk, ki se jih bo popisalo, naj se določi tudi časovno omejitev izvedbe del, skladno s sezono razmnoževanja posameznih vrst. V sklopu inventarizacije naj se opredeli ukrepe, ki bodo preprečevali poveze dvoživk in se jih vključi v projektno dokumentacijo. Inventarizacijo in opredelitev ukrepov naj izvede strokovnjak za dvoživke skladno z metodami in merili navedenimi v Strokovnih podlagah¹. Strokovnjak za dvoživke naj sodeluje tudi pri načrtovanju in fizični izvedbi ukrepov za dvoživke.
- Preveri naj se prisotnost zavarovanih vrst sesalcev v okolici trase in njihove koridorje in se na podlagi tega določi lokacijo in tipe prehodov za sesalce.

Zaradi varstva ptic in netopirjev ter preprečevanja invazivnih vrst podajamo sledeča priporočila:

- Zaradi možnosti trkov ptic z vozili, predlagamo, da se preveri, kje so lokacije povečanega preleta ptic. Na teh lokacijah naj se predvidi ukrepe za zmanjšanje trkov ptic z vozili.
- Dela naj se izvajajo na način in v obsegu, ki se kar najbolj prilagodita življenjskim ciklom živalim; dela se izvaja v času, ki ne sovпада z obdobji, ko živali potrebujejo mir (kot na primer med obdobjem razmnoževanja). Dela, ki obsegajo odstranitev drevesne in grmovne vegetacije in hrupna gradbena dela, naj se izvede v obdobju med 1. avgustom tekočega leta in 1. marcem naslednjega leta.
- Ohrani naj se ugodno stanje habitata zavarovanih vrst netopirjev, brez ekoloških pasti, ki jih predstavlja neustrezna razsvetljava. Postavi naj se minimalno število svetilk, prednostno le ob križiščih in prehodih. Uporabi naj se svetilke, ki ne svetijo nad vodoravnico in ne prepuščajo UV svetlobe ter svetijo v rumenem delu spektra, barvne temperature do 2700 K. Odsekov ceste, ki se približajo gozdu, naj se ne osvetljuje.
- Pri izvedbi del naj se preprečuje morebitno razširjanje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst, tako da se zemljine ne dovažajo od drugod oz. se jo odvzema na mestih, kjer ni prisotnih invazivnih tujerodnih vrst. Prevzamejo naj se vsi potrebni ukrepi, da se prepreči širjenje tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst.

4 Pogoji

V postopku sprejemanja prostorskega akta je treba pridobiti mnenje o sprejemljivosti prostorske ureditve z vidika varstva narave - naravovarstveno mnenje. Brez naravovarstvenega mnenja ali obvestila, da izdelava naravovarstvenih smernic ni potrebna, ni mogoče sprejeti prostorskega akta (šesti odstavek 97. člena ZON).

¹ Poboljšaj, K., A. Sedej & M. Uhliř, 2019. Strokovne podlage za izdelavo navodil in tehničnih specifikacij za zagotavljanje migracijskih koridorjev dvoživk na državnem cestnem omrežju. Poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju: 143 str., pril. [Naročnik: Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, Ljubljana]

Naravovarstveno mnenje izda organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ko prejme zahtevo pripravljavca akta. Tej zahtevi je treba priložiti končni predlog tega akta ter ustrezno obrazložitev, kako je pripravljavec ob pripravi akta upošteval naravovarstvene smernice (sedmi odstavek 97. člena ZON).

Besedilo končnega predloga prostorskega akta naj smiselno povzame oz. vključi določila varstva narave, ki so podana v naravovarstvenih smernicah.

2. MNENJE O VERJETNOSTI POMEMBNEJŠIH VPLIVOV PROSTORSKEGA AKTA

Mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov prostorskega akta izdajamo na podlagi 110. in 119. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17) skladno s 3. členom Uredbe o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 9/09). Skladno s 101. a členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - ZON-UPB2, 61/06 - Zdru-1, 32/08-odlUS, 8/10 - ZSKZ - B, 46/14, 21/18 - ZNOrg, 31/18 in 82/20) in 11. členom ter Prilogo 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) podajamo tudi mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti plana na varovana območja.

A. Mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti plana na varovana območja

Po pregledu predložene dokumentacije je bilo ugotovljeno, da se OPPN nahaja v območju neposrednega in daljinskega vpliva na varovano območje Natura 2000 POO SI 3000291 Ljubljana – Gradaščica – Mali Graben (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 - popr., 39/13 - Odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), kjer je opredeljena cona kvalifikacijske vrste potočni piškurji (*Eudontomyzon spp.*).

Za OPN MOL ID je bilo že narejeno okoljsko poročilo z dodatkom na varovana območja, v okviru katerega se je presodila namenska raba PC za EUP SO 2899. Predpisani so bili omilitveni ukrepi, ki so v Prilogi 2 OPN MOL ID podani kot okoljevarstveni pogoji za izvedbo OPPN. V zgoraj navedenih konkretnih naravovarstvenih smernicah smo podali še dodatne usmeritve v zvezi z ohranjanjem habitata kvalifikacijske vrste.

Ocenjujemo, da plan ob upoštevanju okoljevarstvenih pogojev navedenih v OPN MOL ID in dodatnih usmeritev podanih v konkretnih naravovarstvenih smernicah, ne bo imel pomembnega vpliva na kvalifikacijske vrste, varstvene cilje, celovitost ter povezanost varovanega območja. Skladno z navedenim menimo, da presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja ni potrebno izvesti.

B. Ocena verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost

Ugotavljamo, da na območju OPPN ni naravnih vrednot, območje OPPN pa se nahaja v bližini ekološko pomembnega območja Ljubljana – Gradaščica – Mali Graben, ID 94100 (Uredba o ekološko pomembnih območjih, Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18). Na območju obstajajo podatki o prisotnosti zavarovanih vrst ptic, dvoživk in netopirjev (Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19).

Za OPN MOL ID je bilo že narejeno okoljsko poročilo z dodatkom na varovana območja, v okviru katerega se je presodila namenska raba PC za EUP SO 2899. Za varstvo biotske raznovrstnosti je predpisan omilitveni ukrep, da je pri načrtovanju in gradnji ceste treba omogočiti prehode za živali (dvoživke, sesalci), ki je v Prilogi 2 OPN MOL ID podan kot okoljevarstveni pogoj za izvedbo OPPN. V zgoraj navedenih konkretnih naravovarstvenih smernicah podajamo usmeritve za izvedbo monitoringa za potrebe načrtovanja prehodov in dodatna priporočila za varstvo ptic in netopirjev.

Ocenjujemo, da izvedba plana ob upoštevanju okoljevarstvenih pogojev navedenih v OPN MIL ID in dodatnih usmeritev in priporočil podanih v konkretnih naravovarstvenih smernicah, ne bo pomembno vplivala na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost.

S spoštovanjem!

Pripravili:
Helena Tehovnik
Višja naravovarstvena svetovalka

Nika Hrabar
Višja naravovarstvena svetovalka

Vodja OE Ljubljana:
mag. Alja Grošelj
Naravovarstvena svetnica